

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/107/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123347179
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123347179.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú O. Š., V.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky Q. Š., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., P. X, toho času P. P., I. A. 2 a otca B. B., V.. XX.XX.XXXX, bytom L., R. XX, o obmedzenie rodičovských práv a povinností otca k maloletej, takto

rozhodol:

I. Matka je oprávnená výlučne samostatne zastupovať maloletú O. Š., V.. XX.XX.XXXX v podstatných veciach, častiach týkajúcich sa správy majetku maloletej, udelenia súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti maloletej a prípravy na budúce povolanie maloletej, pričom oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú naďalej obaja rodičia samostatne.

II. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/99/2021-147 zo dňa 27.07.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP/39/2022-209 zo dňa 24.11.2022 vo výroku o zastupovaní a správe majetku maloletej O. Š., V.. XX.XX.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 03.07.2023 domáhala obmedzenia rodičovských práv a povinností otca k maloletej ohľadom zastupovania a správy majetku maloletej vo všetkých veciach samostatne s tým, že otec bude zastupovať maloletú len v bežných veciach. Návrh odôvodnila, tým, že otec o maloletú nejaví záujem, dlhodobo sa zdržiava v Nemecku, pričom bolo potrebné vybaviť aj prestup maloletej do novej školy a otec sa napriek prisľúbenej participácii odmičal. Poukázala, že rovnaká situácia môže nastať aj v prípade poskytovania zdravotnej starostlivosti maloletej, zmeny jej ošetrojúceho lekára. Zároveň uviedla, že nemieni brániť v styku otca s maloletou pokiaľ otec prejaví záujem.

2. Rodičia na informatívnom stretnutí dňa 02.08.2023 uzatvorili rodičovskú dohodu tak ako je uvedená vo výroku rozhodnutia. Otec súhlasil čiastočne s návrhom matky, Nesúhlasil však s tým, aby matka výlučne rozhodovala ohľadom podstatných vecí maloletej týkajúcej sa zmeny jej bydliska, štátneho občianstva a dlhodobého vystaňovania do cudziny. Rodičia sa dohodli, že ohľadom týchto podstatných vecí maloletej sa naďalej vyžaduje súhlas obidvoch rodičov. Obidvaja rodičia uviedli, že sa nechcú zúčastniť pojednávania a súhlasia s pojednávaním a rozhodnutím vecí v ich neprítomnosti.

3. Súd podľa § 180 CSP konal a rozhodol bez prítomnosti rodičov a opatrovníka.

4. Z opatrovaneckého spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/85/2016-74 zo dňa 30. 06. 2016 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a rodičia každý zvlášť boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepinoleté dieťa. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 37P/99/2021-147 zo dňa 27.07.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP/39/2022-209 zo dňa 24.11.2022 zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, nakoľko matka si upravila svoje pomery do takej miery, že dala súdu záruku, že je schopná vykonávať riadnu starostlivosť o maloletú a poskytnúť jej stabilné a bezpečné prostredie potrebné pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletej. Ohľadom zastupovania a spravovania majetku maloletej rozhodol súd podľa § 28 Zákona o rodine, tak, že oprávnenie maloletej zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne, pričom na podstatných veciach maloleteho dieťaťa sú vždy povinní dohodnúť sa obaja rodičia. V prípade, ak by sa nedohodli, na návrh niektorého z rodičov môže o takejto podstatnej veci maloleteho dieťaťa rozhodnúť súd (§ 35 Zákona o rodine). Zároveň súd otca zaviazala prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 200,- € mesačne a styk otca s maloletou neupravil, nakoľko rodičia zhodne uviedli, že sa na tom vedia dohodnúť, pričom otec žil a pracoval v Nemecku a s maloletou bol v pravidelnom telefonickom kontakte. Zároveň súd nad výchovou maloletej nariadil dohľad s prihliadnutím aj na predchádzajúce zlyhania matky pri starostlivosti o maloletú.

5. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloleteho dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloleteho dieťaťa, o štátnom občianstve maloleteho dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

6. Podľa § 38 ods. 2, 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloleteho dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloleteho dieťaťa.

V rozhodnutí o obmedzení výkonu rodičovských práv podľa odseku 2 súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

7. Podľa § 39 ods. 1, 4 Zákona o rodine, ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovské práva a povinnosti v plnom rozsahu druhý rodič. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletemu dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

8. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom od narodenia do plnoletosti dieťaťa okrem výnimočných prípadov (§28 ods. 3 Zákona o rodine). Výkon rodičovských práv a povinností nie je závislý od skutočnosti či sú rodičia maloleteho manželia alebo nie ani od skutočnosti, či spolu žijú v spoločnej domácnosti alebo nie. Rodičia sú pri ich výkone v zásade rovnoprávni. Zverením maloleteho dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov nestráca druhý rodič žiadnu časť výkonu svojich rodičovských práv. Do výkonu rodičovských práv možno zasiahnuť jedine podľa § 38 Zákona o rodine, kedy rodič musí naplniť niektoré zo zákonom kvalifikovaných konaní. Bez splnenia tejto podmienky nemožno do rodičovských práv a povinností zasiahnuť.

9. Každý z rodičov môže svoje dieťa samostatne zastupovať v bežných veciach ako aj rozhodovať o otázkach výchovy. V iných nech bežných veciach je potrebné, aby sa rodičia dohodli. O podstatnú vec ide vždy v prípadoch, ktoré sú uvedené v § 35 Zákona o rodine, pričom výpočet je len demonštratívny, súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ktorá nie je explicitne v tomto ustanovení uvedená. Pokiaľ sa rodičia nedohodnú v podstatnej otázke súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností týkajúcej sa maloleteho dieťaťa, na návrh jedného z rodičov (prípadne oboch) rozhodne súd o tom, čo je v najlepšom záujme maloleteho dieťaťa v súlade článkom 5 Zákona o rodine.

10. V prejedávanej veci sa rodičia ako nositelia rodičovských práv a povinností k maloletej O.e dohodli, že matka bude mať výlučné oprávnenie zastupovať maloletú ohľadom správy jej majetku, rozhodovania o príprave na budúce povolanie maloletej (napr. výber školy, zmena školy) a poskytovania zdravotnej

starostlivosti maloletej (napr. zmeny lekára, vyšetrenia, operačný zákrok, očkovanie), pričom v ostatných podstatných veciach týkajúcich sa maloletej sa naďalej vyžaduje súhlas obidvoch rodičov. Ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností má vždy prednosť dohoda rodičov pred autoritatívnym rozhodnutím súdu. V danom prípade súd schválil predmetnú rodičovskú dohodu, pričom prihliadol aj na skutočnosť, že otec sa dlhodobo v prevažnej miere zdržiava v zahraničí, v Nemecku, čo aj sám potvrdil a nie je vždy v jeho možnostiach promptne reagovať na potreby maloletej, pričom v prevažnej miere zabezpečuje starostlivosť o maloletú matka, v ktorej starostlivosti neboli doposiaľ zistené žiadne nedostatky. Zároveň sa rodičia dohodli, že v bežných veciach týkajúcich sa maloletej bude naďalej oprávnený rozhodovať každý z rodičov samostatne.

11. Keďže súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bude mať matka výlučné oprávnenie maloletú zastupovať ohľadom správy jej majetku, rozhodovania o príprave na budúce povolanie maloletej a poskytovania zdravotnej starostlivosti maloletej, čím došlo k obmedzeniu rodičovských práv otca v tomto smere, došlo tým k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/99/2021-147 zo dňa 27.07.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoP/39/2022-209 zo dňa 24.11.2022 vo výroku o zastupovaní a správe majetku maloletej.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy konania, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

Poučenie:

Proti výroku I., ktorým bola schválená dohoda rodičov vo veciach starostlivosti o maloletých rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie. (§ 122 CMP).

Proti výroku II. a III. tohto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolaí súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).